หมายเรียกผู้ต้องหาและหมายจับ: ผลของการไม่ไปตามหมาย อายุของหมายจับ และการเข้าพบพนักงานสอบสวน

โดย เอกสยาม ชัยศร ที่ปรึกษากฎหมาย
บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด

> เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะกรณี การพิจารณาแต่ละเรื่องต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

สาระสำคัญโดยสรุป

- การเรียกผู้ต้องหาไปพบพนักงานสอบสวนต้องมีหมายเรียกเป็นหนังสือที่มีรายการครบหกข้อตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 52 และมาตรา 53 เว้นแต่พนักงานสอบสวนไปทำการสอบสวนด้วยตนเอง[1][2]
- ผู้ต้องหาที่ไม่ไปตามหมายเรียกไม่มีความผิดฐานขัดขืนคำบังคับของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168 ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1341/2509 (ประชุมใหญ่)[3] แต่การไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร กฎหมายให้สันนิษฐานว่าจะหลบหนี ซึ่งเป็นเหตุออกหมายจับตามมาตรา 66[4]
- หมายจับออกได้โดยศาลเท่านั้น และศาลออกได้โดยไม่ต้องมีหมายเรียกก่อน เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลน่าจะได้กระทำความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี[5][6]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

- หมายจับไม่มีกำหนดอายุของตัวเอง มาตรา 68 ให้ใช้ได้จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดตามหมายขาดอายุความ หรือศาลที่ออกหมายถอนหมายคืน[7] อายุความนับแต่วันกระทำความผิด ตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปีตามอัตราโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95[8]
- คดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีข้อยกเว้น ระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไม่นับรวมเป็นอายุความ ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 13[9]
- ผู้ต้องหาที่เข้าพบพนักงานสอบสวนเองและได้รับแจ้งข้อกล่าวหา ยังไม่ถือว่าถูกจับ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6208/2550 (ประชุมใหญ่)[10] แต่พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ไปศาลเพื่อขอออกหมายขังได้ตามมาตรา 134 วรรคห้า[11]

หมายเรียกผู้ต้องหากับหมายจับ: เครื่องมือสองชนิดที่ผลทางกฎหมายต่างกัน

หมายเรียกผู้ต้องหาเป็นหนังสือของพนักงานสอบสวนที่กำหนดให้ไปพบตามวันเวลาและสถานที่ที่ระบุ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 52 ส่วนหมายจับเป็นหมายอาญาที่ศาลออกให้เจ้าพนักงานจับตัวบุคคลได้ทั่วราชอาณาจักรตามมาตรา 66 และมาตรา 77 ผู้รับหมายเรียกยังมีอิสรภาพ ผู้ถูกจับตามหมายจับถูกจำกัดอิสรภาพตั้งแต่ขณะจับ

หน้านี้เขียนสำหรับผู้ที่ได้รับหมายเรียกผู้ต้องหา ผู้ที่พนักงานสอบสวนติดต่อให้ไปรับทราบข้อกล่าวหา ผู้ที่สงสัยว่าตนมีหมายจับ และครอบครัวของบุคคลเหล่านี้ เนื้อหาครอบคลุมคดีอาญาทั่วไป ส่วนหมายเรียกและหมายจับในคดียาเสพติดมีหน้าเฉพาะที่ eksiamdruglaw.com และการปล่อยชั่วคราวหลังถูกจับหรือถูกนำตัวไปศาลอธิบายไว้ในหน้า ประกันตัวผู้ต้องหา ของเว็บไซต์นี้

จุดตั้งต้นของเรื่องอยู่ที่มาตรา 57 ซึ่งวางหลักว่าการจับต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล พนักงานสอบสวนจึงออกได้เพียงหมายเรียก และต้องร้องขอต่อศาลเมื่อต้องการหมายจับ

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 57
>
> ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 92 และมาตรา 94 แห่งประมวลกฎหมายนี้ จะจับ ขัง จำคุก หรือค้นในที่รโหฐานหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลสำหรับการนั้น
>
> บุคคลซึ่งต้องขังหรือจำคุกตามหมายศาล จะปล่อยไปได้ก็เมื่อมีหมายปล่อยของศาล

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ประเด็น	หมายเรียกผู้ต้องหา	หมายจับ
ผู้ออกหมาย	พนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือศาล (มาตรา 52)	ศาลเท่านั้น (มาตรา 57)
เงื่อนไขการออก	เพื่อการสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาคดี หรือการอย่างอื่นตามประมวลกฎหมาย	มีพยานหลักฐานตามสมควรให้ศาลเชื่อว่ามีเหตุตามมาตรา 66 (มาตรา 59/1)
ผลต่ออิสรภาพ	ผู้รับหมายเดินทางไปพบเอง ยังไม่ถูกควบคุมตัว	เจ้าพนักงานจับได้ทั่วราชอาณาจักร (มาตรา 77)
ผลของการไม่ปฏิบัติตาม	ถูกสันนิษฐานว่าจะหลบหนี เป็นเหตุออกหมายจับ (มาตรา 66 วรรคสอง)	หมายคงใช้ได้จนกว่าจะจับได้ (มาตรา 68)
ระยะเวลาที่หมายมีผล	ใช้สำหรับวันเวลานัดที่ระบุในหมาย (มาตรา 53 (5))	จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดขาดอายุความ หรือศาลที่ออกหมายถอนหมายคืน (มาตรา 68)

หมายเรียกผู้ต้องหา: แบบของหมาย การส่งหมาย และการกำหนดวันนัด

หมายเรียกผู้ต้องหาต้องทำเป็นหนังสือและมีรายการหกข้อตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 53 ได้แก่ สถานที่ที่ออกหมาย วันเดือนปีที่ออกหมาย ชื่อและที่อยู่ของผู้ถูกเรียก เหตุที่เรียก สถานที่และวันเวลาที่ให้ไปถึง และลายมือชื่อกับตำแหน่งของผู้ออกหมาย การรับหมายแทนทำได้เฉพาะสามีภริยา ญาติ หรือผู้ปกครองตามมาตรา 55

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 52
>
> การที่จะให้บุคคลใดมาที่พนักงานสอบสวนหรือมาที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือมาศาล เนื่องในการสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาคดี หรือการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ จักต้องมีหมายเรียกของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือของศาล แล้วแต่กรณี
>
> แต่ในกรณีที่พนักงานสอบสวน หรือ พนักงาน ฝ่ายปกครอง หรือ ตำรวจ ชั้นผู้ใหญ่ไป ทำการ สอบสวน ด้วย ตนเอง ย่อมมีอำนาจที่จะเรียกผู้ต้องหาหรือพยานมาได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียก

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 53
>
> หมายเรียกต้องทำเป็นหนังสือและมีข้อความดังต่อไปนี้
>
> (1) สถานที่ที่ออกหมาย
>
> (2) วันเดือนปีที่ออกหมาย
>
> (3) ชื่อและตำบลที่อยู่ของบุคคลที่ออกหมายเรียกให้มา
>
> (4) เหตุที่ต้องเรียกผู้นั้นมา
>
> (5) สถานที่ วันเดือนปีและเวลาที่จะให้ผู้นั้นไปถึง
>
> (6) ลายมือชื่อและประทับตราของศาล หรือลายมือชื่อและตำแหน่งเจ้าพนักงานผู้ออกหมาย

มาตรา 52 มีถ้อยคำสำคัญสองแห่ง แห่งแรกคือ “จักต้องมีหมายเรียก” ซึ่งหมายความว่าการให้บุคคลไปพบพนักงานสอบสวนโดยมีผลตามกฎหมายต้องทำด้วยหมาย แห่งที่สองคือข้อยกเว้นในวรรคสอง เมื่อพนักงานสอบสวนไปทำการสอบสวนด้วยตนเอง เช่น ไปยังที่เกิดเหตุหรือที่อยู่ของผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนเรียกผู้ต้องหาหรือพยานมาได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียก

หมายเรียกครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และจำนวนวันก่อนถึงวันนัด

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้กำหนดว่าพนักงานสอบสวนต้องออกหมายเรียกผู้ต้องหากี่ครั้ง และไม่ได้กำหนดจำนวนวันขั้นต่ำระหว่างวันส่งหมายกับวันนัด การไม่ไปตามหมายเรียกฉบับแรกโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรจึงเข้าข้อสันนิษฐานว่าจะหลบหนีตามมาตรา 66 วรรคสองได้ โดยไม่ต้องรอหมายเรียกครั้งที่ 2

บทที่ใกล้กับเรื่องจำนวนวันที่สุดคือมาตรา 54 ซึ่งให้กำหนดวันและเวลาโดยคำนึงถึงระยะทาง เพื่อให้ผู้ถูกเรียกมีโอกาสมาถึงตามกำหนด[12] ส่วนผู้รับหมายที่อยู่ต่างท้องที่ มาตรา 56 ให้ส่งหมายผ่านเจ้าพนักงานในท้องที่ที่ผู้ถูกเรียกอยู่[13]

ความเห็นของสำนักงาน

คำว่า “หมายเรียกครั้งที่ 2” ที่ปรากฏบนหมายเป็นแนวปฏิบัติของพนักงานสอบสวน เพื่อให้มีพยานหลักฐานประกอบคำร้องขอหมายจับว่าผู้ต้องหาทราบนัดแล้วไม่มา ไม่ใช่เงื่อนไขที่มาตรา 66 บังคับ ผู้รับหมายจึงไม่ควรรอหมายฉบับที่สอง เมื่อได้รับหมายฉบับแรกแล้วมีเหตุขัดข้อง ควรแจ้งเหตุและขอเลื่อนเป็นหนังสือก่อนถึงวันนัด และเก็บหลักฐานการแจ้งไว้

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

การส่งหมายและการตรวจว่าหมายเป็นของจริง

มาตรา 55 ห้าม ส่ง หมายเรียก ผู้ต้องหา ให้ บุคคล อื่น รับ แทน เว้นแต่ ผู้รับ แทน เป็น สามี ภริยา ญาติ หรือ ผู้ปกครองของผู้รับหมาย[14] หมายที่ฝากไว้กับเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ของ อาคาร จึง ยัง เป็น ข้อโต้แย้ง ได้ ว่า ส่ง โดย ชอบ แล้ว หรือไม่ และ ข้อเท็จจริง ว่า ผู้ต้องหา ทราบ นัด เมื่อใด มี น้ำหนักเมื่อศาลพิจารณาว่ามี “ข้อแก้ตัวอันควร” ตามมาตรา 66 วรรคสองหรือไม่

รายการหกข้อในมาตรา 53 ใช้ตรวจหมายที่ได้รับได้โดยตรง หมายที่ไม่ระบุเหตุที่เรียก ไม่ระบุสถานที่และวันเวลาที่ให้ไปพบ หรือไม่มีลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ออกหมาย เป็นหมายที่ไม่ครบแบบตามกฎหมาย ข้อความที่ส่งทางโทรศัพท์หรือแอปพลิเคชันพร้อมภาพหมายและคำขอให้โอนเงินไม่ใช่วิธีการที่มาตรา 52 ถึงมาตรา 56 กำหนด ผู้รับ ควร ติดต่อ สถานีตำรวจ ที่ ระบุ ใน หมาย ผ่าน หมายเลข โทรศัพท์ ที่ หน่วยงาน เผยแพร่เอง ไม่ใช่หมายเลขที่ปรากฏในข้อความ

ผู้ต้องหาที่เป็นนิติบุคคล

เมื่อผู้ต้องหาเป็นบริษัทหรือนิติบุคคลอื่น มาตรา 7 ให้ออกหมายเรียกผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล และ ถ้า ผู้ นั้น ไม่ ปฏิบัติตาม หมายเรียก จะ ออกหมายจับ ผู้ นั้น มา ก็ได้ แต่ ห้าม ใช้ บทบัญญัติ ว่าด้วย การ ปล่อย ชั่วคราว ขัง หรือจำคุกแก่ผู้จัดการหรือผู้แทนในคดีที่นิติบุคคลเป็นผู้ต้องหา[15]

การไม่ไปตามหมายเรียก: ข้อสันนิษฐานตามมาตรา 66 วรรคสอง และแนวคำพิพากษาศาลฎีกา

ผู้ต้องหาที่ไม่ไปตามหมายเรียกของพนักงานสอบสวนไม่มีความผิดฐานขัดขืนคำบังคับ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168 ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1341/2509 (ประชุมใหญ่) แต่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 66 วรรคสอง ให้สันนิษฐานว่าผู้ที่ไม่มาตามหมายเรียก หรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรจะหลบหนี ซึ่งเป็นเหตุให้ศาลออกหมายจับได้

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 66
>
> เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้
>
> (1) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ
>
> (2) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น
>
> ถ้า บุคคล นั้น ไม่ มี ที่อยู่ เป็น หลักแหล่ง หรือไม่ มา ตาม หมายเรียก หรือ ตาม นัด โดย ไม่ มี ข้อแก้ตัว อัน ควร ให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168 เอาผิดผู้ที่ขัดขืนคำบังคับตามกฎหมายของพนักงานสอบสวนซึ่งให้มาเพื่อให้ถ้อยคำ[16] ปัญหาคือหมายเรียกผู้ต้องหาเป็น “คำบังคับ” ตามมาตรานี้หรือไม่ ศาลฎีกาตอบว่าไม่เป็น

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1341/2509[17]

พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกจำเลยซึ่งถูกกล่าวหาว่าบุกรุกที่ดินให้ไปให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหา จำเลยทราบข้อความในหมายแล้วไม่ยอมลงชื่อรับหมายและไม่ไปพบตามกำหนด ศาลชั้นต้นลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168 ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่ (ครั้งที่ 17/2509) พิพากษายืน โดยวินิจฉัยว่าจำเลยอยู่ในฐานะผู้ต้องหาแล้ว ผู้ต้องหาจะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ พนักงานสอบสวนบังคับให้ให้ถ้อยคำไม่ได้ หมายเรียกผู้ต้องหาจึงไม่เป็นคำบังคับตามมาตรา 168 และกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาวางทางแก้ของการไม่มาตามหมายเรียกไว้แล้ว คือการออกหมายจับ

“หมายเรียกของพนักงานสอบสวนที่ให้ผู้ต้องหามาเพื่อให้การนั้นไม่เข้าลักษณะเป็นคำบังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168”

เหตุผลของศาลมีสองชั้น ชั้นแรก ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ พนักงานสอบสวนจึงบังคับให้ผู้ต้องหาให้ถ้อยคำไม่ได้ ซึ่ง ปัจจุบัน ปรากฏ ในมาตรา 134/4 (1)[18] ชั้น ที่สอง กฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา วาง ผล ของ การ ไม่ มา ตาม หมายเรียก ไว้ แล้ว คือ การ ออกหมายจับ แนว เดียวกัน นี้ ปรากฏ ตั้งแต่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1140/2481 ซึ่งวินิจฉัยตามกฎหมายอาญาที่ใช้อยู่ในขณะนั้น[19]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ข้อจำกัดในการอ่านคำพิพากษาทั้งสองฉบับมีสองข้อ ข้อแรก ขณะตัดสิน มาตรา 66 เดิมให้เจ้าพนักงานออกหมายจับได้เอง ปัจจุบันศาลเป็นผู้ออกหมายจับ และการไม่มาตามหมายเรียกมีฐานะเป็นข้อสันนิษฐานว่าจะหลบหนีตามมาตรา 66 วรรคสอง ข้อที่สอง หลักนี้ใช้กับผู้ต้องหา พยานที่ได้รับหมายเรียกให้ไปให้ถ้อยคำไม่ได้อยู่ในฐานะเดียวกัน เพราะเหตุผลของศาลตั้งอยู่บนสิทธิที่จะไม่ให้การของผู้ต้องหา

ข้อสันนิษฐานว่าจะหลบหนีทำงานอย่างไร

มาตรา 66 วรรคสอง ไม่ได้ทำให้การไม่ไปตามหมายเรียกเป็นเหตุออกหมายจับโดยลำพัง ข้อสันนิษฐานนี้เติมเฉพาะองค์ประกอบ “มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี” ในมาตรา 66 (2) พนักงานสอบสวนยังต้องแสดงหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลนั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมาตรา 59/1 กำหนดให้ต้องปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรต่อศาลก่อนออกหมาย พร้อมทั้งให้ศาลระบุเหตุผลของคำสั่ง

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 59/1
>
> ก่อนออกหมาย จะต้องปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมายตามมาตรา 66 มาตรา 69 หรือมาตรา 71
>
> คำสั่งศาลให้ออกหมายหรือยกคำร้อง จะต้องระบุเหตุผลของคำสั่งนั้นด้วย
>
> หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณา รวมทั้งการออกคำสั่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ถ้อยคำ “โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร” เป็นช่องที่ผู้ต้องหาใช้ได้ การเจ็บป่วยที่มีใบรับรองแพทย์ การอยู่ต่างประเทศตามกำหนดเดินทางที่มีมาก่อน หรือการไม่ได้รับหมายเพราะส่งไม่ชอบตามมาตรา 55 เป็นข้อเท็จจริงที่นำมาแสดงได้ว่ามีข้อแก้ตัวอันควร แต่ต้องมีหลักฐานและควรแจ้งพนักงานสอบสวนก่อนวันนัดไม่ใช่ภายหลังจากศาลออกหมายจับแล้ว

ถ้อยคำ “หรือตามนัด” ขยายข้อสันนิษฐานไปถึงนัดที่ไม่ได้มาจากหมายเรียกด้วย ผู้ที่ตกลงวันเข้าพบกับพนักงานสอบสวนทางโทรศัพท์แล้วไม่ไปโดยไม่แจ้งเหตุ จึงอาจถูกอ้างข้อสันนิษฐานเดียวกันในคำร้องขอหมายจับ

ส่วนความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี มาตรา 66 (1) เปิดให้ศาลออกหมายจับได้เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลน่าจะได้กระทำความผิด โดยไม่ต้องมีเหตุหลบหนีและไม่ต้องมีหมายเรียกมาก่อน ผู้ถูกกล่าวหาในความผิดกลุ่มนี้จึงไม่อาจถือเอาการที่ยังไม่ได้รับหมายเรียกเป็นเครื่องยืนยันว่ายังไม่มีหมายจับ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

การเข้าพบพนักงานสอบสวนตามหมายเรียก: การแจ้งข้อกล่าวหา สิทธิของผู้ต้องหา และการควบคุมตัว

เมื่อผู้ต้องหาไปพบตามหมายเรียก พนักงานสอบสวนต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาแล้วจึงแจ้งข้อหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ผู้ต้องหามีสิทธิให้การหรือไม่ให้การและมีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ที่ไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตามมาตรา 134/3 และมาตรา 134/4 การรับทราบข้อกล่าวหาโดยลำพังยังไม่ใช่การถูกจับ

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134
>
> เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ
>
> การแจ้งข้อหาตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำผิดตามข้อหานั้น
>
> ผู้ต้องหามีสิทธิได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม
>
> พนักงานสอบสวนต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้
>
> เมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่ใช่ผู้ถูกจับและยังไม่ได้มีการออกหมายจับแต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีเหตุที่จะออกหมายขังผู้นั้นได้ตามมาตรา 71 พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอออกหมายขังโดยทันที แต่ถ้าขณะนั้นเป็นเวลาที่ศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้พนักงานสอบสวนสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลในโอกาสแรกที่ศาลเปิดทำการ กรณีเช่นว่านี้ให้นำมาตรา 87 มาใช้บังคับแก่การพิจารณาออกหมายขังโดยอนุโลม หากผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจับผู้ต้องหานั้นได้ โดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะจับผู้ต้องหาได้โดยไม่มีหมายจับ และมีอำนาจปล่อยชั่วคราวหรือควบคุมตัวผู้ต้องหานั้นไว้

มาตรา 134 วรรคหนึ่ง ครอบคลุมผู้ต้องหาสี่กลุ่ม คือ ผู้ที่ถูกเรียก ผู้ที่ถูกส่งตัวมา ผู้ที่เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง และผู้ที่ปรากฏต่อหน้าพนักงานสอบสวนว่าเป็นผู้ต้องหา ทุกกลุ่มได้รับการแจ้งข้อเท็จจริงและข้อหาแบบเดียวกัน วรรคสองวางเงื่อนไขว่าการแจ้งข้อหาต้องมีหลักฐานตามสมควร และวรรคสี่ให้โอกาสผู้ต้องหาแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่ตน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

สิทธิที่ใช้ได้ในห้องสอบสวน

ก่อนถามคำให้การ พนักงานสอบสวนต้องแจ้งสิทธิสองข้อตามมาตรา 134/4 คือสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ และสิทธิให้ทนายความหรือผู้ที่ไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้ไว้ก่อนการแจ้งสิทธิกฎหมายห้ามรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดของผู้นั้น มาตรา 134/3 รับรองสิทธิเดียวกันไว้เป็นบทเฉพาะ[20] และในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก มาตรา 134/1 วรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนถามว่าผู้ต้องหามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและผู้ต้องหาต้องการ รัฐต้องจัดหาให้[21]

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/4
>
> ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า
>
> (1) ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
>
> (2) ผู้ต้องหามีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้
>
> เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้
>
> ถ้อยคำใด ๆ ที่ผู้ต้องหาให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนก่อนมีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือก่อนที่จะดำเนินการตามมาตรา 134/1 มาตรา 134/2 และมาตรา 134/3 จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นไม่ได้

รับทราบข้อกล่าวหาแล้วจะถูกควบคุมตัวหรือต้องประกันตัวหรือไม่

คำตอบขึ้นกับว่าผู้ต้องหามาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนด้วยเหตุใด ผู้ที่มาตามหมายเรียกหรือเข้าพบเองโดยยังไม่มีหมายจับ ไม่ใช่ผู้ถูกจับ ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่วางหลักนี้ไว้ในคดีที่จำเลยเข้ามอบตัวและรับทราบข้อหาแล้วพนักงานสอบสวนปล่อยตัวไป

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6208/2550[22]

จำเลยเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาแล้วปล่อยตัวไปโดยไม่มีการควบคุมตัว ต่อมาโจทก์ฟ้องโดยไม่ได้ฟ้องภายในสี่สิบแปดชั่วโมงและไม่ได้ผัดฟ้อง ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 3 ยกฟ้องเพราะเห็นว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ (ครั้งที่ 6/2551) วินิจฉัยว่าการเข้ามอบตัวและรับแจ้งข้อหายังไม่ใช่การถูกจับ เพราะไม่มีคำสั่งหรือหมายของศาลและไม่เข้าข้อยกเว้นของการจับโดยไม่มีหมาย จึงไม่อยู่ในบังคับกำหนดเวลาฟ้องที่นับแต่เวลาถูกจับ โจทก์มีอำนาจฟ้อง

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

“การที่จำเลยเข้ามอบตัวพนักงานสอบสวนและมีการแจ้งข้อหาแก่จำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 134 (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่คดีนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จึงยังถือไม่ได้ว่าจำเลยถูกจับเพราะยังไม่มีคำสั่งหรือหมายของศาล และไม่เข้าข้อยกเว้นตามบทบัญญัติดังกล่าว”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8458/2551 ใช้หลักเดียวกันกับผู้ต้องหาที่ถูกจับในคดีอื่นแล้วได้รับแจ้งข้อหาในคดีใหม่ตามมาตรา 134 วรรคห้า ศาลวินิจฉัยว่ายังถือไม่ได้ว่าถูกจับในคดีใหม่ และไม่อยู่ในอำนาจควบคุมของพนักงานสอบสวนในคดีนั้น[23] ผลของการไม่ใช่ผู้ถูกจับคือกำหนดเวลาที่ผูกกับการจับ เช่น กำหนดสี่สิบแปดชั่วโมงในการนำตัวไปศาลตามมาตรา 87 ยังไม่เริ่มนับ[24]

ข้อยกเว้นอยู่ในมาตรา 134 วรรคห้า เมื่อแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่ามีเหตุที่จะออกหมายขังได้ตามมาตรา 71 พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอออกหมายขังโดยทันที หรือในโอกาสแรกที่ศาลเปิดทำการ[25] ผู้ต้องหาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนี้ถูกจับได้โดยไม่มีหมายจับ เพราะกฎหมายให้ถือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วน การยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวจึงเกิดขึ้นที่ศาลในวันเดียวกับที่พนักงานสอบสวนขอหมายขัง ผู้ที่ไปรับทราบข้อกล่าวหาในความผิดที่มีอัตราโทษสูงจึงควรเตรียมหลักประกันและผู้ประกันไว้ล่วงหน้า ตามรายละเอียดในหน้า ประกันตัวผู้ต้องหา

ความเห็นของสำนักงาน

ก่อนวันนัด สำนักงานขอสำเนาหมายเรียกเพื่อตรวจข้อหา ผู้กล่าวหา และสถานีตำรวจที่รับผิดชอบ แล้วจัดทำลำดับเหตุการณ์และรวบรวมเอกสารที่แสดงข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ต้องหา เพราะมาตรา 134 วรรคสี่ ให้โอกาสแก้ข้อหาตั้งแต่ชั้นนี้ การตัดสินใจว่าจะให้การในวันนัด ให้การเป็นหนังสือภายหลัง หรือใช้สิทธิไม่ให้การ ควรทำหลังจากเห็นข้อเท็จจริงที่พนักงานสอบสวนแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว

หมายจับ: เหตุออกหมาย พยานหลักฐานที่ศาลต้องเห็น และขอบเขตการใช้หมาย

ศาลออกหมายจับได้สองกรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 66 คือเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลน่าจะได้กระทำความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี ไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น หมายจับใช้ได้ทั่วราชอาณาจักรตามมาตรา 77

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

เกณฑ์อัตราโทษเกินสามปีในมาตรา 66 (1) ทำให้ฐานความผิดที่พบบ่อยตกอยู่คนละฝั่ง ฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี[26] จึงไม่เข้า (1) การขอหมายจับในคดีฉ้อโกงธรรมดาต้องอาศัย (2) ซึ่งต้องมีเหตุหลบหนี ยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตราย และข้อสันนิษฐานจากการไม่มาตามหมายเรียกมีบทบาทตรงจุดนี้ ส่วนความผิดที่มีโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี ศาลออกหมายจับได้ตาม (1) ทันทีที่มีหลักฐานตามสมควร

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 77
>
> หมายจับให้ใช้ได้ทั่วราชอาณาจักร
>
> การจัดการตามหมายจับนั้นจะจัดการตามเอกสารหรือหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ก็ได้
>
> (1) สำเนาหมายอันรับรองว่าถูกต้องแล้ว
>
> (2) โทรเลขแจ้งว่าได้ออกหมายแล้ว
>
> (3) สำเนาหมายที่ส่งทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา
>
> การจัดการตาม (2) และ (3) ให้ส่งหมายหรือสำเนาอันรับรองแล้วไปยังเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายโดยพลัน

มาตรา 77 มีผลสองทาง ทางแรก ผู้มีหมายจับถูกจับได้ในทุกจังหวัด ไม่จำกัดเฉพาะท้องที่ของศาลที่ออกหมาย ทางที่สอง เจ้าพนักงานจัดการตามสำเนาหมายที่รับรองแล้วหรือสำเนาที่ส่งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ผู้ถูกจับจึงอาจไม่ได้เห็นหมายต้นฉบับในขณะจับ แต่มาตรา 83 วรรคสอง กำหนดให้เจ้าพนักงานแจ้งข้อกล่าวหาและแสดงหมายจับต่อผู้ถูกจับ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิที่จะไม่ให้การและสิทธิพบและปรึกษาทนายความ[27]

การจับโดยไม่มีหมายจับ

การไม่มีหมายจับไม่ได้แปลว่าเจ้าพนักงานจับไม่ได้ในทุกกรณี มาตรา 78 วางข้อยกเว้นไว้สี่ข้อ ได้แก่ ความผิดซึ่งหน้า พฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะก่อเหตุร้ายโดยมีเครื่องมือหรืออาวุธ เหตุออกหมายจับตามมาตรา 66 (2) ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนจนไม่อาจขอหมายจากศาลได้ และการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีระหว่างปล่อยชั่วคราว

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 78
>
> พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่
>
> (1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา 80
>
> (2) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด
>
> (3) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา 66 (2) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้
>
> (4) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 117

ข้อยกเว้นตาม (3) อ้างถึงมาตรา 66 (2) เท่านั้น เหตุตามมาตรา 66 (1) ที่อาศัยอัตราโทษอย่างเดียวจึงไม่ใช่ฐานของการจับโดยไม่มีหมาย และข้อยกเว้นตาม (4) เชื่อมกับมาตรา 117 ซึ่งให้อำนาจจับผู้ที่หนีหรือจะหลบหนีระหว่างปล่อยชั่วคราว[28]

หมายจับในชั้นศาล

หมายจับไม่ได้ออกเฉพาะในชั้นสอบสวน เมื่อศาลประทับฟ้องแล้วแต่ยังไม่ได้ตัวจำเลยมา มาตรา 169 ให้ศาลออกหมายเรียก หรือ หมายจับ ตามที่เห็นควร[29] และ ภายหลัง ที่ ศาล อ่าน และ อธิบาย ฟ้อง และ ถาม คำให้การตามมาตรา 172 วรรคสองแล้ว เมื่อศาลเห็นว่าจำเลยหลบหนีหรือไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยานโดยไม่มีเหตุอันสมควร มาตรา 172 ทวิ/1 ให้ศาลออกหมายจับ หากไม่ได้ตัวมาภายในสามเดือนนับแต่วันออกหมายจับ และจำเลยมีทนายความ ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยและพิพากษาคดีต่อไปได้เมื่อเห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เว้นแต่คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือคดีที่จำเลยอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่ถูกฟ้อง[30]

หมายจับมีอายุกี่ปี: มาตรา 68 กับอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95

หมายจับไม่มีอายุความของตัวเอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 68 ให้หมายจับใช้ได้จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดตามหมายขาดอายุความ หรือศาลที่ออกหมายถอนหมายคืน อายุความเป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 คือยี่สิบปี สิบห้าปี สิบปี ห้าปี หรือหนึ่งปีตามอัตราโทษ โดยนับแต่วันกระทำความผิด ไม่ได้นับแต่วันออกหมายจับ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 68
>
> หมายจับคงใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความหรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายคืน

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95
>
> ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ
>
> (1) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี
>
> (2) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี
>
> (3) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี
>
> (4) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี
>
> (5) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น
>
> ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน

อัตราโทษของความผิดตามหมายจับ	อายุความ (มาตรา 95 วรรคหนึ่ง)
ประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี	ยี่สิบปี (1)
จำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี	สิบห้าปี (2)
จำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี	สิบปี (3)
จำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี	ห้าปี (4)
จำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือโทษอย่างอื่น	หนึ่งปี (5)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ตัวอย่างการอ่านตาราง หมายจับในคดีฉ้อโกงตามมาตรา 341 ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี อยู่ในช่วง “จำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี” อายุความจึงเป็นสิบปีนับแต่วันกระทำความผิดตามมาตรา 95 (3) ฉ้อโกงเป็นความผิดอันยอมความได้ จึงมีกำหนดร้องทุกข์สามเดือนตามมาตรา 96 ซ้อนอยู่อีกชั้นหนึ่ง[31] ซึ่งอธิบายไว้ในหน้า ฉ้อโกงและยักยอก

เงื่อนไขสองข้อที่ต้องครบภายในอายุความ

มาตรา 95 วรรคหนึ่ง ใช้ถ้อยคำว่า “มิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาล” อายุความจึงหยุดนับต่อเมื่อครบสองเงื่อนไข คือมีการฟ้อง และได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาล การฟ้องอย่างเดียวหรือการออกหมายจับอย่างเดียวไม่ทำให้อายุความหยุดนับ

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 353/2556[32]

โจทก์ฟ้องภายในสิบห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด แต่คดีต้องไต่สวนมูลฟ้อง และเมื่อถึงวันไต่สวนมูลฟ้องก็เกินสิบห้าปีแล้ว ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าโจทก์ต้องฟ้องและได้ตัวผู้กระทำผิดมายังศาลภายในอายุความ ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องจำเลยยังไม่อยู่ในอำนาจศาลจนกว่าศาลจะประทับฟ้อง อายุความจึงไม่หยุดนับ จะนำหลักอายุความสะดุดหยุดลงตามกฎหมายแพ่งมาใช้ไม่ได้ ความผิดตามมาตรา 157 จึงขาดอายุความ และการพิจารณาว่าความผิดฐานใดขาดอายุความต้องดูอายุความของฐานนั้นเอง ไม่ใช่ดูจากบทที่มีโทษหนักที่สุด

“การที่จำเลยทั้งสองมาฟังการพิจารณาของศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้องยังไม่ถือว่าจำเลยทั้งสองอยู่ในอำนาจศาล ถือไม่ได้ว่าโจทก์ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำผิดมายังศาลตาม ป.อ. มาตรา 95 (2)”

คำพิพากษาฉบับนี้ยืนยันอีกสองข้อ ข้อแรก ในคดีที่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง จำเลยยังไม่อยู่ในอำนาจศาลจนกว่าศาลจะประทับฟ้อง การมาฟังการไต่สวนมูลฟ้องจึงยังไม่ใช่การ “ได้ตัวมายังศาล” ข้อที่สอง หลักอายุความสะดุดหยุดลงเมื่อฟ้องคดีตามกฎหมายแพ่งนำมาใช้กับคดีอาญาไม่ได้ เพราะมาตรา 95 บัญญัติเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ

กรณีที่อายุความเริ่มนับใหม่หรือไม่นับ

- หลบหนีหลังถูกฟ้องและได้ตัวมาศาลแล้ว มาตรา 95 วรรคสอง ให้นับกำหนดเดียวกันใหม่ตั้งแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ผู้ที่หลบหนีระหว่างพิจารณาจึงไม่ได้ประโยชน์จากเวลาที่ล่วงไปก่อนวันหลบหนี

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

- หลบหนี หลังมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ ใช้กำหนดเวลาล่วงเลยการลงโทษตามมาตรา 98 ซึ่งนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือวันที่หลบหนี มีกำหนดยี่สิบปี สิบห้าปี สิบปี หรือห้าปีตามโทษที่ศาลลง[33]

- คดี ทุจริต และ ประพฤติมิชอบ พระราชบัญญัติ วิธี พิจารณาคดี ทุจริต และ ประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 13 ไม่ให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วจำเลยหลบหนี ไม่ให้นำมาตรา 98 มาใช้บังคับ

> ตัวบท, พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 13
>
> ในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ
>
> ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 98 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

ผู้ถูกออกหมายจับในคดีที่มีกฎหมายวิธีพิจารณาเฉพาะจึงต้องตรวจกฎหมายฉบับนั้นก่อนสรุปว่าคดีขาดอายุความ หน้านี้ตรวจและยกไว้เฉพาะพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 กฎหมายเฉพาะฉบับอื่นยังไม่ได้ตรวจในรอบนี้

การถอนหมายจับ

ทางสิ้นผลอีกทางหนึ่งตามมาตรา 68 คือศาลที่ออกหมายถอนหมายคืน ประมวลกฎหมายไม่ได้กำหนดรายการเหตุถอนหมายไว้ในมาตรานี้ มาตรา 59/1 วรรคสาม ให้หลักเกณฑ์การยื่นคำร้อง การพิจารณา และการออกคำสั่งเป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา การขอให้ถอนหมายจึงยื่นต่อศาลที่ออกหมาย โดยแสดงว่าเหตุออกหมายตามมาตรา 66 ไม่มีอยู่หรือสิ้นไปแล้ว

การตรวจสอบหมายจับและการเข้ามอบตัว

ผู้ที่เข้ามอบตัวตามหมายจับจะถูกดำเนินการตามหมาย โดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 64 ให้ส่งผู้ถูกจับตามหมายไปยังศาลที่ออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดในหมายโดยด่วน และมาตรา 84/1 ให้เจ้าพนักงานปล่อยชั่วคราวหรือควบคุมตัวไว้ได้จนถึงเวลาศาลเปิดทำการ การปล่อยชั่วคราวพิจารณาตามมาตรา 108 และมาตรา 108/1

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

การตรวจสอบว่ามีหมายจับหรือไม่

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้กำหนดช่องทางให้ประชาชนตรวจสอบหมายจับของตนเองทางออนไลน์ หมายจับเป็นหมายของศาลที่ส่งให้เจ้าพนักงานจัดการ ผู้ที่ต้องการทราบจึงตรวจสอบได้จากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีในสถานีตำรวจที่รับคำร้องทุกข์ หรือจากศาลที่ออกหมาย การมอบหมายให้ที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความตรวจสอบแทนช่วยให้ทราบข้อหาและศาลที่ออกหมายก่อนตัดสินใจขั้นต่อไป

มอบตัวกับถูกจับต่างกันอย่างไร

กรณี ยัง ไม่ มี หมายจับ ผู้ ที่ เข้าพบ พนักงานสอบสวน เอง เป็น ผู้ต้องหา ที่ “เข้าหา พนักงานสอบสวน เอง” ตามมาตรา 134 และตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6208/2550 ยังไม่ถือว่าถูกจับ กรณีมีหมายจับแล้ว การเข้ามอบตัวไม่ทำให้หมายสิ้นผล เจ้าพนักงานดำเนินการตามหมายและส่งตัวตามมาตรา 64

> ตัวบท, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 64
>
> ถ้าบุคคลที่มีชื่อในหมายอาญาถูกจับ หรือบุคคลหรือสิ่งของที่มีหมายให้ค้นได้ค้นพบแล้ว ถ้าสามารถจะทำได้ก็ให้ส่งบุคคลหรือสิ่งของนั้นโดยด่วนไปยังศาลซึ่งออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมาย แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา 84/1 กำหนดว่าเมื่อเป็นการจับโดยมีหมายของศาล เจ้าพนักงานต้องรีบดำเนินการตามมาตรา 64 และถ้าส่งตัวไปศาลไม่ได้เพราะเป็นเวลาที่ศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ เจ้าพนักงานที่รับตัวไว้มีอำนาจปล่อยชั่วคราวหรือควบคุมตัวได้จนกว่าจะถึงเวลาศาลเปิดทำการ[34] วันและเวลาที่เข้ามอบตัวจึงมีผลต่อระยะเวลาที่ถูกควบคุมก่อนถึงศาล

ในชั้นปล่อยชั่วคราว มาตรา 108 ให้พิจารณาว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่[35]
และมาตรา 108/1 ให้สั่งไม่ปล่อยชั่วคราวได้เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี[36]

ความเห็นของสำนักงาน

การเข้ามอบตัวเป็นข้อเท็จจริงที่สำนักงานใช้แสดงต่อศาลว่าผู้ต้องหาไม่มีพฤติการณ์หลบหนี ซึ่งตรงกับข้อพิจารณาตามมาตรา 108 (5) และเหตุตามมาตรา 108/1 (1) แต่ไม่ใช่เหตุที่กฎหมายบังคับให้ศาลต้องปล่อยชั่วคราว ก่อนเข้ามอบตัวจึงควรเตรียมคำร้องขอปล่อยชั่วคราว หลักประกัน และผู้ประกันให้พร้อม และเลือกเวลาที่ส่งตัวถึงศาลได้ภายในวันเดียวกัน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ครอบครัวของผู้มีหมายจับ

ผู้ที่ให้ที่พัก ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาถูกจับกุม มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 189 ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดที่ผู้นั้นต้องหาเป็นความผิดลหุโทษ[37] มาตรา 193 วางข้อผ่อนปรนไว้สำหรับผู้ที่กระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยา โดยศาลจะไม่ลงโทษก็ได้[38] ถ้อยคำ “จะไม่ลงโทษก็ได้” เป็นดุลพินิจของศาล การกระทำยังเป็นความผิด และข้อผ่อนปรนนี้ไม่ครอบคลุมพี่น้อง ญาติอื่น หรือเพื่อน

ลำดับการดำเนินการเมื่อได้รับหมายเรียกหรือทราบว่ามีหมายจับ

ผู้ที่ได้รับหมายเรียกผู้ต้องหาควรตรวจรายการในหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 53 ไปพบตามนัดหรือแจ้งเลื่อนเป็นหนังสือพร้อมเหตุผลก่อนวันนัด เพื่อไม่ให้เข้าข้อสันนิษฐานว่าจะหลบหนีตามมาตรา 66 วรรคสอง ส่วนผู้ที่ทราบว่ามีหมายจับควรตรวจข้อหาและศาลที่ออกหมาย แล้วเตรียมการปล่อยชั่วคราวก่อนเข้ามอบตัว

เมื่อได้รับหมายเรียกผู้ต้องหา

1. ตรวจหมายตามมาตรา 53 ดูสถานีตำรวจที่ออกหมาย เหตุที่เรียก วันเวลาและสถานที่นัด และลายมือชื่อกับตำแหน่งของผู้ออกหมาย
2. บันทึกวิธีและวันที่ได้รับหมาย ว่าได้รับด้วยตนเองหรือมีผู้รับแทน และผู้รับแทนเป็นบุคคลตามมาตรา 55 หรือไม่
3. แจ้งเลื่อนเป็นหนังสือเมื่อมีเหตุขัดข้อง พร้อมหลักฐาน เช่น ใบรับรองแพทย์หรือเอกสารการเดินทาง และเก็บหลักฐานการส่งไว้
4. เตรียมข้อเท็จจริงและเอกสาร ที่จะใช้แก้ข้อหาตามมาตรา 134 วรรคสี่ และตัดสินใจเรื่องการให้การหลังได้รับแจ้งข้อเท็จจริงที่กล่าวหา
5. ใช้สิทธิให้ทนายความหรือผู้ที่ไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำ ตามมาตรา 134/3
6. เตรียมหลักประกัน ในกรณีที่ข้อหามีอัตราโทษสูงและพนักงานสอบสวนอาจใช้อำนาจตามมาตรา 134 วรรคห้า

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

เมื่อทราบว่ามีหมายจับ

1. ตรวจข้อหา วันที่กล่าวหาว่ากระทำความผิด และศาลที่ออกหมาย เพื่อคำนวณอายุความตามมาตรา 95 และรู้ว่าจะถูกส่งตัวไปศาลใดตามมาตรา 64
2. เตรียมคำร้องขอปล่อยชั่วคราว หลักประกัน และผู้ประกัน ก่อนวันเข้ามอบตัว
3. เข้ามอบตัวในเวลาที่ส่งตัวถึงศาลได้ในวันเดียวกัน เพื่อลดระยะเวลาควบคุมตามมาตรา 84/1
4. ไม่ขอให้ครอบครัวช่วยซ่อนเร้น เพราะผู้ช่วยอาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 189

สำนักงาน รับงาน เตรียม เข้าพบ พนักงานสอบสวน และ งาน ยื่น คำร้องขอ ปล่อยชั่วคราว เป็นราย ช่วง ของ คดี ตามที่ ระบุ ไว้ ใน ขอบเขต งาน ที่ สำนักงาน รับ ดำเนินการ ช่องทาง ติดต่อ อยู่ ที่ หน้า ติดต่อ สำนักงาน ผล ของ แต่ละคดีขึ้นกับข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และดุลพินิจของศาล

กฎหมายเปรียบเทียบ: หมายเรียกและหมายจับในกฎหมายอังกฤษ เยอรมัน และญี่ปุ่น

กฎหมาย อังกฤษ เยอรมัน และ ญี่ปุ่น จัดลำดับ เครื่องมือ แบบ เดียว กับ ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา มาตรา 66 ของไทย คือให้การเรียกมาโดยสมัครใจเป็นทางแรก และให้การจับเป็นทางที่ต้องมีเหตุเพิ่ม กฎหมายญี่ปุ่นใกล้กับมาตรา 66 วรรคสองมากที่สุด เพราะในความผิดเล็กน้อย การไม่มาตามคำเรียกโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นเงื่อนไขของการออกหมายจับ

อังกฤษและเวลส์

Magistrates’ Courts Act 1980 section 1 ให้ justice of the peace (ผู้พิพากษา ศาลแขวง) ที่ ได้รับ information (คำกล่าวหา) เลือก ออก summons (หมายเรียก) ให้ บุคคล ไป ปรากฏ ตัวต่อ ศาล หรือ ออก warrant (หมายจับ) ก็ได้ และอนุมาตรา (4) ห้ามออกหมายจับผู้ที่มีอายุสิบแปดปีขึ้นไป เว้นแต่ความผิดเป็น indictable offence (ความผิดที่ฟ้องต่อศาลชั้นสูงได้) หรือมีโทษจำคุก หรือที่อยู่ของบุคคลนั้นไม่ชัดเจนพอที่จะส่งหมายเรียกได้[ต่างประเทศ 1] ส่วนผู้ที่ไปสถานีตำรวจโดยสมัครใจ Police and Criminal Evidence Act 1984 section 29 รับรองว่ามีสิทธิออกจากสถานีได้ตามต้องการ เว้นแต่ถูกจับ และต้องได้รับแจ้งทันทีเมื่อเจ้าหน้าที่ตัดสินใจไม่ให้ออกไป[ต่างประเทศ 2]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

คดี Richardson v Chief Constable of West Midlands Police [2011] EWHC 773 (QB) มีข้อเท็จจริงใกล้กับผู้ที่ไปพบพนักงานสอบสวนตามนัด โจทก์เป็นครูที่ถูกกล่าวหาว่าทำร้ายนักเรียน และไปสถานีตำรวจโดยสมัครใจเพื่อให้ปากคำ แต่ถูกจับที่สถานีตำรวจ ศาล High Court แผนก Queen's Bench โดยผู้พิพากษา Slade วินิจฉัยว่าการจับไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเห็นว่าแนวคิดที่ว่าผู้มาโดยสมัครใจทุกคนต้องถูกจับก่อนจึงจะสอบปากคำได้ เป็นข้อสรุปล่วงหน้าที่ไม่ได้พิจารณาพฤติการณ์ของบุคคลนั้น[ต่างประเทศ 3]

เยอรมนี

Strafprozeßordnung (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน) § 133 กำหนดให้เรียกผู้ต้องหามาสอบปากคำเป็นหนังสือ และหมายเรียกอาจระบุคำเตือนว่าหากไม่มาจะถูกนำตัวมา (Vorführung)[ต่างประเทศ 4] ส่วนการคุมขังระหว่างสอบสวนตาม § 112 ต้องมีข้อสงสัยอย่างหนักแน่นว่ากระทำความผิดและมี Haftgrund (เหตุคุมขัง) เช่น ผู้ต้องหาหลบหนีหรือซ่อนตัว หรือมี Fluchtgefahr (ความเสี่ยงที่จะหลบหนี) เมื่อชั่งพฤติการณ์เฉพาะกรณีแล้ว และห้ามสั่งคุมขังเมื่อไม่ได้สัดส่วนกับความสำคัญของคดีและโทษที่คาดว่าจะได้รับ[ต่างประเทศ 5]

ญี่ปุ่น

刑事訴訟法 (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาญี่ปุ่น) มาตรา 198 วรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ขอให้ผู้ต้องสงสัยมาพบเพื่อสอบปากคำได้ แต่ผู้ต้องสงสัยที่ไม่ได้ถูกจับหรือคุมขังปฏิเสธที่จะมา หรือออกไปเมื่อใดก็ได้หลังจากมาแล้ว[ต่างประเทศ 6] มาตรา 199 วรรคหนึ่ง ให้จับตามหมายจับของผู้พิพากษาเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิด แต่สำหรับความผิดที่มีโทษปรับไม่เกินสามแสนเยน โทษกักขังระยะสั้น (**拘留**) หรือโทษปรับสถานเบา (**科料**) จะจับได้เฉพาะเมื่อผู้ต้องสงสัยไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามคำขอให้มาพบโดยไม่มีเหตุอันสมควร และวรรคสองห้ามออกหมายจับเมื่อเห็นได้ชัดว่าไม่มีความจำเป็นต้องจับ[ต่างประเทศ 7]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ประเด็น	ไทย	อังกฤษ	เยอรมนี	ญี่ปุ่น
การเรียกมาโดยไม่จับ	หมายเรียกเป็นหนังสือ (มาตรา 52 53)	summons หรือการไปสถานีโดยสมัครใจ (MCA 1980 s.1, PACE 1984 s.29)	หมายเรียกเป็นหนังสือ (§ 133)	คำขอให้มาพบ ปฏิเสธได้ (มาตรา 198)
ผลของการไม่มา	สันนิษฐานว่าจะหลบหนี เป็นเหตุออกหมายจับ (มาตรา 66 วรรคสอง)	ไม่ได้ตรวจบทว่าด้วยผลของการไม่มาตาม summons ในรอบนี้	อาจถูกนำตัวมาตามคำเตือนในหมาย (§ 133)	เป็นเงื่อนไขออกหมายจับในความผิดเล็กน้อย (มาตรา 199)
เหตุหลักของหมายจับหรือการคุมขัง	อัตราโทษเกินสามปี หรือเหตุหลบหนี ยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน ก่อเหตุอันตราย (มาตรา 66)	ความผิดที่มีโทษจำคุก หรือที่อยู่ไม่ชัดเจน (MCA 1980 s.1(4))	ข้อสงสัยอย่างหนักแน่น และเหตุคุมขัง ภายใต้หลักความได้สัดส่วน (§ 112)	เหตุอันควรสงสัย เว้นแต่เห็นได้ชัดว่าไม่จำเป็นต้องจับ (มาตรา 199)

ข้อสรุปสำหรับผู้อ่านไทย มีสองข้อ ข้อแรก กฎหมายไทยไม่ได้เขียนหลักความจำเป็นของการจับไว้เป็นถ้อยคำเดียวกับญี่ปุ่นหรือเยอรมนี แต่มาตรา 59/1 ที่ให้ศาลต้องเห็นพยานหลักฐานตามสมควรและต้องให้เหตุผล ทำหน้าที่ใกล้เคียงกัน ข้อที่สอง ทุกระบบถือการมาปรากฏตัวตามที่ถูกเรียกเป็นข้อเท็จจริงที่ลดเหตุแห่งการจับ การไปพบตามหมายเรียกหรือแจ้งเลื่อนอย่างมีหลักฐานจึงเป็นการรักษาสถานะผู้ที่ยังไม่ถูกจับไว้ตามมาตรา 66 (2)

มาตรา 66 วรรคสอง ในมุมนิติเศรษฐศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

ข้อสันนิษฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 66 วรรคสอง ตั้งอยู่บนสมมติฐานว่าผู้ที่ไม่มาตามหมายเรียกจงใจหลีกเลี่ยงกระบวนการ งานวิจัยในสหรัฐอเมริกาที่ตีพิมพ์ในวารสาร Science ปี 2020 เสนออีกมุมหนึ่ง คือการไม่มาตามนัดลดลงได้ด้วยการสื่อสารข้อมูลที่จำเป็นให้ชัดขึ้น ผ่านการปรับแบบหมายเรียกและการส่งข้อความเตือนวันนัด

Fishbane, Ouss และ Shah ศึกษา สอง มาตรการ กับ ผู้ได้รับ หมายเรียก ใน คดีอาญา มาตรการ แรก คือ ออกแบบแบบหมายเรียกใหม่ให้ข้อมูลสำคัญเด่นขึ้น มาตรการที่สองคือส่งข้อความเตือนวันนัด บทคัดย่อของงานรายงานว่ามาตรการเหล่านี้เพิ่มโอกาสที่จำเลยจะไปศาลตามนัด และทำให้หมายจับที่ออกเพราะ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

การไม่มาศาลลดลงในสัดส่วนที่ผู้วิจัยเรียกว่ามาก (substantial)[ต่างประเทศ 8] งานนี้ศึกษาหมายเรียกให้ไปศาลในสหรัฐอเมริกา ไม่ได้ศึกษาหมายเรียกของพนักงานสอบสวนไทย จึงใช้ได้ในฐานะข้อสังเกตเชิงเปรียบเทียบ ไม่ใช่หลักฐานว่าผลเดียวกันจะเกิดในประเทศไทย

ความเห็นของสำนักงาน

ในมุมนิติเศรษฐศาสตร์ หมายเรียกเป็นเครื่องมือที่ต้นทุนต่ำกว่าการจับ ทั้งต่อรัฐที่ไม่ต้องใช้กำลังเจ้าพนักงานและสถานที่ควบคุม และต่อผู้ต้องหาที่ยังประกอบอาชีพได้ มาตรา 66 วรรคสอง ทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้รับหมายมาตามนัด โดยแลกกับความเสี่ยงที่จะถูกออกหมายจับ ผู้เขียนเห็นว่าแรงจูงใจนี้ทำงานได้ต่อเมื่อผู้รับหมายเข้าใจข้อมูลในหมายครบถ้วน รายการหกข้อในมาตรา 53 และข้อจำกัดการรับหมายแทนในมาตรา 55 จึงไม่ใช่เพียงแบบพิธี แต่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ข้อสันนิษฐานว่าจะหลบหนีมีความชอบธรรม และเป็นเหตุผลที่ถ้อยคำ “โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร” ต้องอ่านให้ครอบคลุมกรณีที่ผู้ต้องหาไม่ทราบนัดโดยสุจริต

คำถามที่พบบ่อยเรื่องหมายเรียกผู้ต้องหาและหมายจับ

คำตอบในส่วนนี้สรุปจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 52 ถึงมาตรา 68 มาตรา 134 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 ซึ่งยกถ้อยคำเต็มไว้ในเนื้อหาและเชิงอรรถของหน้านี้ คำตอบแต่ละข้อระบุข้อยกเว้นที่ตัวบทวางไว้ในข้อเดียวกัน และใช้กับคดีอาญาทั่วไป ไม่รวมคดีที่มีกฎหมายวิธีพิจารณาเฉพาะซึ่งหน้านี้ไม่ได้ตรวจ

ได้รับหมายเรียกผู้ต้องหา ต้องทำอย่างไร

ตรวจรายการในหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 53 ได้แก่ สถานีตำรวจที่ออกหมาย เหตุที่เรียก วันเวลาและสถานที่นัด และลายมือชื่อกับตำแหน่งของผู้ออกหมาย แล้วไปพบตามนัด หรือแจ้งเลื่อนเป็นหนังสือพร้อมเหตุผลก่อนวันนัด ในการเข้าพบ ผู้ต้องหามีสิทธิให้การหรือไม่ให้การ และมีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ที่ไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตามมาตรา 134/3 และมาตรา 134/4

หมายเรียกผู้ต้องหา ไม่ไปได้ไหม มีความผิดหรือไม่

การไม่ไปไม่เป็นความผิดอาญาในตัวเอง ศาลฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1341/2509 ว่าหมายเรียกผู้ต้องหาไม่เป็นคำบังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168 แต่ผลทางวิธีพิจารณามีอยู่ มาตรา 66 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถือการไม่มา

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรเป็นข้อสันนิษฐานว่าจะหลบหนี พนักงานสอบสวนจึงนำไปประกอบคำร้องขอหมายจับต่อศาลได้ ผู้ที่มีเหตุขัดข้องควรแจ้งเลื่อนเป็นหนังสือพร้อมหลักฐานก่อนวันนัด หลักตามคำพิพากษานี้ใช้กับผู้ต้องหา ไม่ครอบคลุมพยาน

หมายเรียกครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 กี่วันถึงออกหมายจับ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้กำหนดจำนวนครั้งของหมายเรียกหรือจำนวนวันก่อนออกหมายจับ มาตรา 66 วรรคสอง ใช้เพียงถ้อยคำว่าไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร การไม่ไปตามหมายฉบับแรกจึงเข้าข้อสันนิษฐานได้ และถ้าความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี ศาลออกหมายจับได้ตามมาตรา 66 (1) โดยไม่ต้องมีหมายเรียกก่อน ทุกกรณีศาลต้องเห็นพยานหลักฐานตามสมควรตามมาตรา 59/1

ตำรวจโทรมาให้ไปรับทราบข้อกล่าวหา ต้องไปหรือไม่

การเรียกบุคคลไปพบพนักงานสอบสวนต้องมีหมายเรียกเป็นหนังสือตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 52 และมาตรา 53 เว้นแต่พนักงานสอบสวนไปทำการสอบสวนด้วยตนเอง การติดต่อทางโทรศัพท์จึงไม่ใช่หมายเรียก แต่มาตรา 66 วรรคสอง ใช้คำว่าไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัด ผู้ที่รับนัดทางโทรศัพท์แล้วจึงควรไปตามนัดหรือแจ้งเลื่อนพร้อมเหตุผล และควรตรวจสอบกับสถานีตำรวจผ่านหมายเลขที่หน่วยงานเผยแพร่เองว่าผู้ติดต่อเป็นพนักงานสอบสวนจริง

รับทราบข้อกล่าวหา ต้องประกันตัวไหม

ผู้ที่ไปพบตามหมายเรียกหรือเข้าพบเองโดยยังไม่มีหมายจับ และรับทราบข้อกล่าวหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ยังไม่ถือว่าถูกจับ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6208/2550 (ประชุมใหญ่) จึงยังไม่มีการควบคุมตัวที่ต้องขอประกัน เว้นแต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีเหตุออกหมายขังและสั่งให้ไปศาลตามมาตรา 134 วรรคห้า ซึ่งต้องยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาลในวันนั้น ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้ไปศาลถูกจับได้โดยไม่มีหมายจับ

หมายจับมีอายุความกี่ปี

หมายจับไม่มีอายุความของตัวเอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 68 ให้ใช้ได้จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดตามหมายขาดอายุความหรือศาลที่ออกหมายถอนหมายคืน อายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 คือ 20 ปี 15 ปี 10 ปี 5 ปี หรือ 1 ปีตามอัตราโทษ นับแต่วันกระทำความผิด เช่น ฉ้อโกงตามมาตรา 341 มีอายุความ 10 ปี โดยผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายในสามเดือน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ตามมาตรา 96 ด้วยเพราะเป็นความผิดอันยอมความได้ ข้อยกเว้นของการนับอายุความคือคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งระยะเวลาที่หลบหนีไม่นับรวมเป็นอายุความตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 13

เช็คหมายจับตัวเองได้ที่ไหน

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้กำหนดช่องทางให้ประชาชนตรวจสอบหมายจับของตนเองทางออนไลน์ การตรวจสอบทำได้กับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีในสถานีตำรวจที่รับคำร้องทุกข์ หรือกับ ศาล ที่ ออก หมาย และ เมื่อ ถูกจับ เจ้าพนักงาน ต้อง แจ้ง ข้อกล่าวหา และ แสดง หมายจับ ต่อ ผู้ ถูกจับ ตามมาตรา 83 วรรคสอง

มอบตัวกับถูกจับต่างกันอย่างไร

ถ้ายังไม่มีหมายจับ ผู้ที่เข้าพบพนักงานสอบสวนเองและรับทราบข้อหายังไม่ถือว่าถูกจับ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6208/2550 (ประชุมใหญ่) ถ้ามีหมายจับแล้ว การเข้ามอบตัวไม่ทำให้หมายสิ้นผล เจ้าพนักงานดำเนิน การตาม หมาย และ ส่งตัว ไป ยัง ศาล ที่ ออก หมาย ตาม ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา มาตรา 64 การเข้ามอบตัวเป็นข้อเท็จจริงที่ใช้แสดงว่าไม่มีพฤติการณ์หลบหนีเมื่อขอปล่อยชั่วคราว ตามมาตรา 108 แต่ไม่ใช่เหตุที่บังคับให้ศาลต้องปล่อย

ให้ที่พักแก่ญาติที่มีหมายจับ มีความผิดหรือไม่

การให้ที่พัก ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ผู้ต้องหาถูกจับกุม เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 189 มีโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดที่ผู้นั้นต้องหาเป็นความผิดลหุโทษ ถ้าเป็นการช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยา ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้ตามมาตรา 193 ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาล และไม่ครอบคลุมพี่น้องหรือญาติอื่น

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

แหล่งอ้างอิงกฎหมายต่างประเทศและงานวิจัย

ตัวบทกฎหมายอังกฤษในหน้านี้เปิดอ่านจาก legislation.gov.uk คำพิพากษาอังกฤษจาก Find Case Law ของ The National Archives ตัวบทเยอรมันจาก gesetze-im-internet.de และตัวบทญี่ปุ่นจาก e-Gov 法令検索 ของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 66 ของไทย คำแปลไทยเป็นของสำนักงาน ไม่ใช่คำแปลทางการ

1. Magistrates' Courts Act 1980 (c. 43), section 1 Issue of summons to accused or warrant for his arrest: legislation.gov.uk ฉบับที่ฐานข้อมูลระบุว่าปรับปรุงถึง 09 November 2026 ตรวจเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อความในอนุมาตรา (1): “On an information being laid before a justice of the peace that a person has, or is suspected of having, committed an offence, the justice may issue: (a) a summons directed to that person requiring him to appear before a magistrates' court to answer the information, or (b) a warrant to arrest that person and bring him before a magistrates' court.”, อนุมาตรา (4) ตอนต้น: “No warrant shall be issued under this section for the arrest of any person who has attained the age of 18 years unless: (a) the offence to which the warrant relates is an indictable offence or is punishable with imprisonment” ส่วน (b) ว่าด้วยที่อยู่ที่ไม่ชัดเจนพอจะส่งหมายเรียก สรุปความไว้ในเนื้อหา

2. Police and Criminal Evidence Act 1984 (c. 60), section 29 Voluntary attendance at police station etc.: legislation.gov.uk ฉบับที่ฐานข้อมูลระบุว่าปรับปรุงถึง 09 November 2026 ตรวจเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อความ: “(a) he shall be entitled to leave at will unless he is placed under arrest; (b) he shall be informed at once that he is under arrest if a decision is taken by a constable to prevent him from leaving at will.”

3. Richardson v The Chief Constable of West Midlands Police [2011] EWHC 773 (QB) คำพิพากษาวันที่ 29 มีนาคม 2011 โดย Mrs Justice Slade: caselaw.nationalarchives.gov.uk (Find Case Law, The National Archives) เปิดอ่านเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อความตอนสรุป: “I make a declaration that the arrest of the Claimant on 16th December 2009 was unlawful.”, ข้อจำกัด: สำนักงานอ่านส่วนข้อเท็จจริงและส่วนสรุปของคำพิพากษา ไม่ได้ตรวจว่ามีการอุทธรณ์หรือไม่

4. Strafprozeßordnung (StPO) § 133 Ladung: gesetze-im-internet.de ตรวจเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อความ: “(1) Der Beschuldigte ist zur Vernehmung schriftlich zu laden. (2) Die Ladung kann unter der Androhung geschehen, daß im Falle des Ausbleibens seine Vorführung erfolgen werde.”

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

5. Strafprozeßordnung (StPO) § 112 Voraussetzungen der Untersuchungshaft; Haftgründe: gesetze-im-internet.de ตรวจเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อความในวรรค (1): “Die Untersuchungshaft darf gegen den Beschuldigten angeordnet werden, wenn er der Tat dringend verdächtig ist und ein Haftgrund besteht. Sie darf nicht angeordnet werden, wenn sie zu der Bedeutung der Sache und der zu erwartenden Strafe oder Maßregel der Besserung und Sicherung außer Verhältnis steht.”, วรรค (2) ข้อ 1 และข้อ 2: “festgestellt wird, daß der Beschuldigte flüchtig ist oder sich verborgen hält” และ “die Gefahr besteht, daß der Beschuldigte sich dem Strafverfahren entziehen werde (Fluchtgefahr)”

6. 刑事訴訟法（昭和二十三年法律第百三十一号）第百九十八条第一項: e-Gov 法令検索 laws.e-gov.go.jp ตรวจ เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อความ: 「検察官、検察事務官又は司法警察職員は、犯罪の捜査をするについて必要があるときは、被疑者の出頭を求め、これを取り調べることができる。但し、被疑者は、逮捕又は勾留されている場合を除いては、出頭を拒み、又は出頭後、何時でも退去することができる。」

7. 刑事訴訟法 第百九十九条: e-Gov 法令検索 laws.e-gov.go.jp ตรวจ เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อความตอนท้ายของวรรคหนึ่ง: 「被疑者が定まつた住居を有しない場合又は正当な理由がなく前条の規定による出頭の求めに応じない場合に限る。」, ข้อความ ตอนท้าย ของ วรรคสอง: 「ただし、明らかに逮捕の必要がないと認めるときは、この限りでない。」

8. Alissa Fishbane, Aurelie Ouss and Anuj K. Shah, “Behavioral nudges reduce failure to appear for court” (2020) 370(6517) Science eabb6591, DOI 10.1126/science.abb6591: ตรวจบรรณานุกรมและบทคัดย่อกับ Crossref (api.crossref.org) เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, สำนักงานสรุปจากบทคัดย่อ ยังไม่ได้อ่านบทความฉบับเต็ม จึงไม่ยกตัวเลขผลการทดลอง

เชิงอรรถและแหล่งที่มา

1. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 52 บัญญัติว่า “การที่จะให้บุคคลใดมาที่พนักงานสอบสวนหรือมาที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือมาศาล เนื่องในการสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาคดี หรือการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ จักต้องมีหมายเรียกของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือของศาล แล้วแต่กรณี แต่ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ไปทำการสอบสวนด้วยตนเองย่อมมีอำนาจที่จะเรียกผู้ต้องหาหรือพยานมาได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียก”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

2. ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา มาตรา 53 บัญญัติ ว่า “หมายเรียก ต้อง ทำเป็น หนังสือ และ มี ข้อความ ดังต่อไปนี้ (1) สถานที่ที่ออกหมาย (2) วันเดือนปีที่ออกหมาย (3) ชื่อและตำบลที่อยู่ของบุคคลที่ออกหมายเรียกให้มา (4) เหตุที่ต้องเรียกผู้นั้นมา (5) สถานที่ วันเดือนปีและเวลาที่จะให้ผู้นั้นไปถึง (6) ลายมือชื่อและประทับตราของศาล หรือลายมือชื่อและตำแหน่งเจ้าพนักงานผู้ออก หมาย”ที่มา ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา ฉบับ รวม แก้ไข เพิ่มเติม, ฐานข้อมูล กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

3. คำพิพากษา ศาลฎีกาที่ 1341/2509 (ป.อ. มาตรา 168 ป.วิ.อ. มาตรา 2 (2), 66, 134, 135). ข้อ ความใน คำพิพากษา ฉบับ ย่อ: “หมายเรียกของพนักงานสอบสวนที่ให้ผู้ต้องหามาเพื่อให้การนั้นไม่เข้าลักษณะเป็นคำบังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อจำกัด: เปิดอ่านฉบับย่อและฉบับเต็มที่ระบบแสดงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569 ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, ตัดสินขณะที่มาตรา 66 (3) เดิมให้พนักงานสอบสวนออกหมายจับได้เอง ปัจจุบันศาลเป็นผู้ออกหมายจับและการไม่มาตามหมายเรียกเป็นข้อสันนิษฐานตามมาตรา 66 วรรคสอง, ใช้กับผู้ต้องหา ไม่ใช่พยาน

4. ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา มาตรา 66 บัญญัติ ว่า “เหตุ ที่จะ ออกหมายจับ ได้ มี ดังต่อไปนี้ (1) เมื่อ มี หลักฐาน ตามสมควร ว่า บุคคลใด น่าจะ ได้ กระทำความผิด อาญา ซึ่ง มี อัตรา โทษจำคุก อย่าง สูง เกิน สาม ปี หรือ (2) เมื่อ มี หลักฐาน ตามสมควร ว่า บุคคลใด น่าจะ ได้ กระทำความผิด อาญา และ มี เหตุ อัน ควร เชื่อ ว่า จะ หลบหนี หรือ จะ ไป ยุ่งเหยิง กับ พยานหลักฐาน หรือ ก่อเหตุอันตราย ประการ อื่น ถ้า บุคคล นั้น ไม่ มี ที่อยู่ เป็น หลักแหล่ง หรือไม่ มา ตาม หมายเรียก หรือ ตาม นัด โดย ไม่ มี ข้อแก้ตัว อัน ควร ให้สันนิษฐาน ว่า บุคคล นั้น จะ หลบหนี”ที่มา ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา ฉบับ รวม แก้ไข เพิ่มเติม, ฐานข้อมูล กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

5. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 57 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 92 และมาตรา 94 แห่งประมวลกฎหมายนี้ จะจับ ขัง จำคุก หรือค้นในที่รโหฐานหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีคำสั่งหรือหมายของ ศาล สำหรับ การ นั้น บุคคล ซึ่ง ต้อง ขัง หรือ จำคุก ตาม หมายศาล จะ ปล่อยไป ได้ ก็ เมื่อ มี หมาย ปล่อยของ ศาล”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

6. ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา มาตรา 59/1 บัญญัติ ว่า “ก่อน ออก หมาย จะ ต้อง ปรากฏ พยานหลักฐาน ตามสมควร ที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมายตามมาตรา 66 มาตรา 69 หรือมาตรา 71 คำสั่งศาลให้ออกหมายหรือยกคำร้อง จะต้องระบุเหตุผลของคำสั่งนั้นด้วย หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณา รวมทั้งการออกคำสั่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ใน ข้อบังคับ ของ ประธาน ศาลฎีกา”ที่มา ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา ฉบับ รวม แก้ไข เพิ่มเติม, ฐานข้อมูล กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

7. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 68 บัญญัติว่า “หมายจับคงใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความหรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายคืน”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

8. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ (1) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี (2) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี (3) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี (4) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี (5) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับ รวม แก้ไข เพิ่มเติม, ฐานข้อมูล กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

9. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 13 บัญญัติว่า “ในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่าง ต้อง คำพิพากษาถึงที่สุด ให้ ลงโทษ มิให้ นำ บทบัญญัติมาตรา 98 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้ บังคับ”ที่มา พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 ฉบับปรับปรุงล่าสุด (ประกาศราชกิจจานุเบกษา 30 กันยายน 2559), ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

10. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6208/2550 (ป.วิ.อ. มาตรา 78 (เดิม), 134 (เดิม) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4, 7, 9). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “การที่จำเลยเข้ามอบตัวพนักงานสอบสวนและมีการแจ้งข้อหาแก่จำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 134 (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่คดีนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จึงยังถือไม่ได้ว่าจำเลยถูกจับเพราะยังไม่มีคำสั่งหรือหมายของศาล และไม่เข้าข้อยกเว้นตามบทบัญญัติ ดังกล่าว”ที่มา ระบบ สืบค้น คำพิพากษา คำสั่ง คำร้อง และ คำวินิจฉัย ศาลฎีกา (ค้น ด้วย เลข คำพิพากษา) เปิด อ่าน เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อจำกัด: เปิดอ่านฉบับย่อและฉบับเต็มที่ระบบแสดงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569 ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, ข้อเท็จจริงเป็น กรณี ยัง ไม่ มี หมาย จับ และ พนักงานสอบสวน ไม่ได้ ควบคุมตัว, วินิจฉัย ตามมาตรา 78 และมาตรา 134 ฉบับก่อนแก้ไข หลักเรื่องการมอบตัวไม่ใช่การจับยังใช้ได้กับตัวบทปัจจุบันที่ระบุกรณี “เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง”

11. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 บัญญัติว่า “เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือ ปรากฏ ว่า ผู้ใด ซึ่ง มา อยู่ ต่อหน้า พนักงานสอบสวน เป็น ผู้ต้องหา ให้ ถาม ชื่อ ตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดา มารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ การ แจ้ง ข้อหา ตาม วรรค หนึ่ง จะ ต้อง มี หลักฐาน ตาม สมควร ว่า ผู้ นั้น น่าจะ ได้ กระ ทำผิด ตาม ข้อหา นั้น ผู้ต้องหา มี สิทธิ ได้รับ การสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม พนักงานสอบสวนต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้ เมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่ใช่ผู้ถูกจับและยังไม่ได้มีการออกหมายจับแต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีเหตุที่จะออกหมายขังผู้นั้นได้ตามมาตรา 71 พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอออกหมายขังโดยทันที แต่ถ้าขณะนั้นเป็นเวลาที่ศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้พนักงานสอบสวนสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลในโอกาสแรกที่ศาลเปิดทำการ กรณีเช่นว่านี้ให้ นำมาตรา 87 มาใช้ บังคับ แก่ การพิจารณา ออก หมาย ขัง โดย อนุโลม หาก ผู้ต้องหา ไม่ ปฏิบัติ ตาม คำสั่ง ของพนักงานสอบสวนดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจ จับ ผู้ต้องหา นั้นได้ โดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะ จับ ผู้ต้องหาได้ โดยไม่มีหมายจับ และมีอำนาจปล่อยชั่วคราวหรือควบคุมตัวผู้ต้องหานั้นไว้”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

12. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 54 บัญญัติว่า “ในการกำหนดวันและเวลาที่จะให้มาตามหมายเรียกนั้น ให้พึงระลึกถึงระยะทางใกล้ไกล เพื่อให้ผู้ถูกเรียกมีโอกาสมาถึงตามวันเวลากำหนดในหมาย”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

13. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 56 บัญญัติว่า “เมื่อบุคคลที่รับหมายเรียกอยู่ต่างท้องที่กับท้องที่ซึ่งออกหมายเป็นหมายศาลก็ให้ส่งไปศาล เป็นหมายพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ส่งยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มีอำนาจออกหมายเรียกซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในท้องที่ เมื่อศาลหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้รับหมายเช่นนั้นแล้ว ก็ให้สลักหลังหมายแล้วจัดการส่งแก่ผู้รับต่อไป”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

14. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 55 บัญญัติว่า “การส่งหมายเรียกแก่ผู้ต้องหา จะส่งให้แก่บุคคลผู้อื่นซึ่งมิใช่สามี ภริยา ญาติหรือผู้ปกครองของผู้รับหมายรับแทนนั้นไม่ได้”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

15. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 7 บัญญัติว่า “ในการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาคดีที่นิติบุคคลเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ออกหมายเรียกผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ ของนิติบุคคลนั้น ให้ไปยังพนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี ถ้าผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก จะออกหมายจับผู้นั้นมาก็ได้ แต่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัติว่าด้วยปล่อยชั่วคราว ขังหรือจำคุกแก่ผู้จัดการหรือผู้แทนนิติบุคคล ในคดีที่นิติบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธี พิจารณา ความ อาญา ฉบับ รวม แก้ไข เพิ่มเติม, ฐานข้อมูล กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

16. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168 บัญญัติ ว่า “ผู้ใด ขัดขืน คำบังคับ ตามกฎหมาย ของ พนักงาน อัยการ ผู้ว่า คดี หรือ พนักงานสอบสวน ซึ่ง ให้ มา เพื่อให้ ถ้อยคำ ต้อง ระวางโทษ จำคุกไม่ เกิน สาม เดือน หรือ ปรับไม่ เกิน ห้า พัน บาท หรือ ทั้ง จำ ทั้ง ปรับ”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

17. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1341/2509 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 3

18. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/4 บัญญัติว่า “ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า (1) ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (2) ผู้ต้องหามีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้ ถ้อยคำใด ๆ ที่ผู้ต้องหาให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนก่อน มีการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง หรือก่อนที่จะดำเนินการตามมาตรา 134/1 มาตรา 134/2 และมาตรา 134/3 จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นไม่ได้”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

19. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1140/2481 (กฎหมายอาญาที่ใช้อยู่ในขณะนั้น มาตรา 334 (2) ป.วิ.อ. มาตรา 66). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “เมื่อผู้ต้องหาไม่มาตามหมายเรียกก็ให้ออกหมายจับมา เปนการลงโทษผู้ต้องหาที่ขัดขืนหมายเรียกอยู่แล้ว”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อจำกัด: เปิดอ่านฉบับย่อและฉบับเต็มที่ระบบแสดงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569 ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, วินิจฉัยตามกฎหมายอาญาฉบับก่อนประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 ใช้อ้างได้ในฐานะที่มาของแนวคำพิพากษา

20. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/3 บัญญัติว่า “ผู้ต้องหามีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้”ที่มา ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา ฉบับ รวม แก้ไข เพิ่มเติม, ฐานข้อมูล กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

21. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/1 บัญญัติว่า “ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือในคดีที่ผู้ต้องหามีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีให้รัฐจัดหาทนายความให้ ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและผู้ต้องหาต้องการทนายความ ให้รัฐจัดหาทนายความให้ การจัดหาทนายความตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ทนายความที่รัฐจัดหาให้ได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง เมื่อได้จัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหาตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสามแล้ว ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน หากทนายความไม่อาจมาพบผู้ต้องหาได้ โดยไม่แจ้ง เหตุขัดข้อง ให้ พนักงานสอบสวน ทราบ หรือ แจ้ง แต่ ไม่ มา พบ ผู้ต้องหา ภายใน เวลา อัน สมควร ให้ พนักงานสอบสวน ทำการสอบสวน ผู้ต้องหา ไปได้ โดย ไม่ต้อง รอ ทนายความ แต่ พนักงานสอบสวน ต้อง บันทึก เหตุ นั้น ไว้ใน สำนวน การ สอบสวน ด้วย”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

22. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6208/2550 อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 10

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

23. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8458/2551 (ป.วิ.อ. มาตรา 134 พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และ วิธี พิจารณาคดี เยาวชน และครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 6, 51, 53). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “การที่จำเลยถูกจับในคดีอื่นและมีการแจ้งข้อหาให้ทราบตาม ป.วิ.อ. มาตรา 134 วรรคห้า ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา 6 ยังถือไม่ได้ว่าจำเลยถูกจับ”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อจำกัด: เปิดอ่านฉบับย่อและฉบับเต็มที่ระบบแสดงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569 ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, อ่านฉบับย่อครบและส่วนต้นของฉบับเต็ม, เป็นคดีเยาวชนตามกฎหมายปี 2534 ซึ่งปัจจุบันใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 แทน

24. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือการฟ้องคดีให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา 83 เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้ โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหานั้นไว้ ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้ ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตามศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน ในกรณีตามวรรคหกเมื่อศาลสั่งขังครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งขังต่อไปได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานหลักฐานมาให้ศาลไต่สวนจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในการไต่สวนตามวรรคสามและวรรคเจ็ด ผู้ต้องหามีสิทธิแต่งทนายความเพื่อแถลงข้อคัดค้านและซักถามพยาน ถ้าผู้ต้องหาไม่มีทนายความเนื่องจากยังไม่ได้มีการปฏิบัติตามมาตรา 134/1 และผู้ต้องหาร้องขอ ให้ศาลตั้งทนายความให้ โดยทนายความนั้นมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 134/1 วรรคสาม โดยอนุโลม ถ้าพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในท้องที่อื่นนอกเขตของศาลซึ่งได้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่สั่งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้สั่งโอนไป”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

25. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 71 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาแล้ว ในระยะใดระหว่างสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ศาลจะออกหมายขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ตามมาตรา 87 หรือมาตรา 88 ก็ได้ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา 66 มาใช้บังคับโดยอนุโลม”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ยกเฉพาะวรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นวรรคที่มาตรา 134 วรรคห้า อ้างถึง วรรคสองและวรรคสามว่าด้วยอายุของหมายขังและกรณีที่ศาลจะไม่ออกหมายขัง ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

26. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 บัญญัติว่า “ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

27. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 83 บัญญัติว่า “ในการจับนั้น เจ้าพนักงานหรือราษฎรซึ่งทำการจับต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับนั้นว่าเขาต้องถูกจับ แล้วสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น ให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดังกล่าว แต่ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป ในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

ถูกจับ พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้และผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด ก็ให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี ในการนี้ให้เจ้าพนักงานผู้จับนั้นบันทึกการจับดังกล่าวไว้ด้วย ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี ผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับนั้น”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

28. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 117 บัญญัติว่า “เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่พบการกระทำดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการกระทำดังกล่าว อาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เอง แล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันนั้น ในกรณีที่มีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตามมาตรา 108 วรรคสาม กับผู้ต้องหาหรือจำเลยใด ถ้าปรากฏว่าอุปกรณ์ดังกล่าวถูกทำลายหรือทำให้ใช้การไม่ได้ไม่ว่าโดยวิธีใดให้สันนิษฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหนีหรือจะหลบหนี ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นบุคคลที่ศาลสั่งปล่อยชั่วคราว ศาลอาจมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานศาลดำเนินการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ และเมื่อจับได้แล้ว ให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

29. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 169 บัญญัติว่า “เมื่อศาลประทับฟ้องแล้ว แต่ยังไม่ได้ตัวจำเลยมา ให้ศาลออกหมายเรียกหรือหมายจับมาแล้วแต่ควรอย่างใดเพื่อพิจารณาต่อไป”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

30. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 ทวิ/1 บัญญัติว่า “ภายหลังที่ศาลได้ดำเนินการตามมาตรา 172 วรรคสองแล้ว เมื่อศาลเห็นว่าจำเลยหลบหนีหรือไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยานโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ศาลออกหมายจับจำเลย หากไม่ได้ตัวจำเลยมาภายในสามเดือนนับแต่วันออกหมายจับ เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า และจำเลยมีทนายความ ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ และเมื่อศาลพิจารณาคดีเสร็จแล้ว ให้ศาลมีคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไป การพิจารณาและสืบพยานตามวรรคหนึ่งต้องมิใช่คดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือคดีที่จำเลยมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่ถูกฟ้องต่อศาล”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

31. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 95 ในกรณีความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

32. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 353/2556 (ป.อ. มาตรา 95, 157 พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 97). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “การที่จำเลยทั้งสองมาฟังการพิจารณาของศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้องยังไม่ถือว่าจำเลยทั้งสองอยู่ในอำนาจศาล ถือไม่ได้ว่าโจทก์ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำผิดมายังศาลตาม ป.อ. มาตรา 95 (2)”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569, ข้อจำกัด: เปิด

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

อ่านฉบับย่อและฉบับเต็มที่ระบบแสดงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569 ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง, อ่านฉบับย่อครบและส่วนต้นของฉบับเต็ม, เป็นคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องเองซึ่งต้องไต่สวนมูลฟ้อง และตัดสินก่อนพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 13 ใช้บังคับ

33. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 98 บัญญัติว่า “เมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้ใด ผู้นั้นยังมิได้รับโทษก็ดี ได้รับโทษแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีก็ดี ถ้ายังมิได้ตัวผู้นั้นมาเพื่อรับโทษนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือนับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีแล้วแต่กรณี เกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ เป็นอันล่วงเลยการลงโทษ จะลงโทษผู้นั้นมิได้ (1) ยี่สิบปี สำหรับโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกยี่สิบปี (2) สิบห้าปี สำหรับโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี (3) สิบปี สำหรับโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี (4) ห้าปี สำหรับโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีลงมาหรือโทษอย่างอื่น”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

34. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 84/1 บัญญัติว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีผู้นำผู้ถูกจับมาส่งนั้น จะปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการจับโดยมีหมายของศาลให้รีบดำเนินการตามมาตรา 64 และในกรณีที่ต้องส่งผู้ถูกจับไปยังศาล แต่ไม่อาจส่งไปได้ในขณะนั้นเนื่องจากเป็นเวลาที่ศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่รับตัวผู้ถูกจับไว้มีอำนาจปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้จนกว่าจะถึงเวลาศาลเปิดทำการ”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

35. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 บัญญัติว่า “ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ (1) ความหนักเบาแห่งข้อหา (2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด (3) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร (4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด (5) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่ (6) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่ (7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้ ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติหรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

36. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1 บัญญัติว่า “การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี (2) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน (3) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น (4) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ (5) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว”ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

37. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 189 บัญญัติว่า “ผู้ใดช่วยผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษเพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้พำนักแก่ผู้นั้น โดยซ่อนเร้นหรือโดยช่วยผู้นั้นด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/

38. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 193 บัญญัติ ว่า “ถ้า การ กระทำความผิด ดังกล่าว มา ในมาตรา 184 มาตรา 189 หรือมาตรา 192 เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำ ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้”ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวม แก้ไขเพิ่มเติม, ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiamcriminallaw.com/summons-warrant/